

ମନୋଜ ଦାସ

ଭାରତବର୍ଷ:୧୯୯୦

ଅସୁମାରି କାଳ ତଳେ ହୋଇଥିଲା ଏକଦା ଉଦ୍ଭବ
 ଭାଷଣ ଉଚ୍ଚାରିଲାଣି ଗୋଟିଏ ଦାନବ
 ଜଣାନାହିଁ ଯିତାମାତା ରଖୁଥିଲେ କିବା ନାମ ତା'ର
 ମୃତ୍ୟୁପରେ ଇତିହାସେ ଖ୍ୟାତ ଉସ୍ମାସୁର ।
 ଥିଲା ତାର ଅମାପ ଶକତି,
 ସୃଜନ ସକାଶେ ନୁହେଁ, ଧ୍ୱଂସ ପାଇଁ,
 ହାୟ ପରିଣତି !

ବିହ୍ୱଳ ଚକିତ ତାର ଆତ୍ମ ଗୋଟି ବହୁପୁଗ ପାଇଁ
 ପାତାଳପୁରୀର କେଉଁ ଅନ୍ଧକୋଣେ ରହିଥିଲା ଶୋଇ
 ହଠାତ୍ ତା ଅଜ୍ଞାତ୍ୟା, ଅତି ଉଲ୍ଲସିତ,
 ଦିନ ନାହିଁ, ରାତି ନାହିଁ, ଶୁଭେ ଅବିରତ !
 ଶୁଣିବାକୁ ଚାହିଁ ସେହି ଧ୍ୱନି ଉଦ୍‌ଘୋଷ ?
 ଶୁଣ ତେବେ ମନଦେଇ ଭାଷା ଅନ୍ତରଙ୍ଗ—
 ବେତାର ଓ ଜନତାର, ତୁମର ଓ ମୋର !

କାହିଁ କେବେ ରଖିବର ଜଠର ଅନଳେ
 ଭସ୍ମ କରିଥିଲେ ଯେଉଁ ମାୟାବା ହିଲ୍ଲୋଳେ,
 ଆଜି ଶୁଣି ବିଲ୍ଲୋଳର ଉଦ୍‌ଘୋଷ ରବ
 ଭାରତର ତନ୍ମୁ ଚିରି ନିର୍ଗତ ସେ ଉଦ୍‌ଘୋଷ ଦାନବ !

ଶୁଷ୍କ ଦୟାନଦୀ ପୁଣି ହେବ ସଞ୍ଜାବିତ ?
 କୂଳେ ତାର ଠାବ ହେବେ ଦିବ୍ୟ, ଧ୍ୟାନରତ
 ଶାଶ୍ୱତ ଦଧାତି ?
 ଆରମ୍ଭିବ ଆଗାମୀର ଚାରୁ କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ ?

* ମାର୍ଚ୍ଚତ/ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ
 ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ର,
 ପଣ୍ଡିଚେରୀ-୭୦୫୦୦୭